

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXXVII. — Izdan in razposlan dné 11. avgusta 1891.

(Obsega šte. 107—115.)

107.

Razglas ministerstva za deželno bran in ministerstva za finance z dné 26. junija 1891. l.

o tistih izpreménah vojaške najmovinske tarife, v Državnem zakoníku iz l. 1890. pod št. 225. razglašene, katere nastopijo vsled izvršene združítve poleg Dunaja ležečih krajev z Dunajem.

Ker se je več poleg Dunaja ležečih krajnih občin, oziroma več občinskih délov po členu I. dolenje-avstrijskega deželnega zakona z dné 19. decembra 1890. l. (Dež. zak. št. 45.) združilo z državnoglavnim in prestolnim mestom Dunajem v eno samo krajno občino, kar je po členu XIII. zmatrati že za izvršeno z dném, ko se je novo izvoljeni župan vzel v prisego, veljajo naj tudi za zgoraj omenjene občine, oziroma občinske dele taista povračila sedaj veljajoče najmovinske tarife, ki so za Dunaj ustanovljena, in izplačujejo naj se s 1. dném junija 1891. l. počenši.

Potemtakem izgubi svojo podlago v Državnem zakoníku iz leta 1890. pod št. 225. razglašena uvrstitev občine Ober-Meidling in Kaiserebersdorf v kate-terega izmed 10 razredov vojaške najmovinske tarife.

Welsersheimb s. r.

Steinbach s. r.

108.

Ukaz trgovinskega ministerstva v porazumu z ministerstvom za notranje stvari in ministerstvom za bogočastje in nauk z dné 15. julija 1891. l.

o dokazílu sposobnosti za strežbo in nadzorovanje parnih kotlov in pa za strežbo (vodbo, službo) parnih strojev, lokomotiv in parničnih strojev.

Predmet določílom tega ukaza je na eni strani dokazílo sposobnosti za strežbo in nadzorovanje parnih kotlov, na drugi strani pa dokazílo za strežbo (vodbo, službo) stanovitnih in premíčnih parnih strojev, lokomotiv in strojev ladij parnic (parničnih strojev).

Kolikor so določila o dokazílu sposobnosti za strežbo in nadzorovanje parnih kotlov in za strežbo parnih strojev, lokomotiv in parničnih strojev taista, obravnajo se v poglavji I., nasproti pa obsega poglavje II. posebna določila za parne kotle, poglavje III. pa posebna določila za parne stroje itd.

Poglavje I.

Skupna določila o sposobnosti za strežbo in nadzorovanje parnih kotlov in pa za strežbo (vodbo, službo) parnih strojev, lokomotiv in parničnih strojev.

§. 1.

K strežbi ali nadzorovanju parnih kotlov in k strežbi (vodbi, službi) parnih strojev, lokomotiv ali parničnih strojev se sméjo pripuščati samó take osebe,

1. katere se izkažejo, da so treznega vedenja in zanesljivega značaja, potem

2. katere so vsaj 18 let stare,

3. katere so si pridobile potrebnih znanosti in zmožnosti in

4. katere se o svoji sposobnosti izkažejo sè spričevalom, da so z dobrim uspehom opravile dotično strokovno-tehnično preskušnjo (§. 6.).

Treznost in zanesljivost je izkazati sè služabnimi spričevali, oziroma sè spričevalom občinskega načelnika, v čegar okraji je prosilec poslednjič bival.

Gledé potrebnih znanosti in zmožnosti, dalje gledé predmetov preskušnje je treba ustreči podrobnim določilom poglavja II. in III.

Preskušnja bodi v ustnem odgovarjanji na prasanja, katera stavi preskuševalni komisar, in pa v praktični poskušnji uporabnosti (§§. 9. in 13.).

Strežniki parnih kotlov s prostornino 80 litrov ali manj ali parnih strojev sè vsotlakovno činilnostjo do deset konjskih sil ne potrebujejo nobene preskušnje.

§. 2.

Za vršitev v §. 1. omenjenih preskušenj bo v porazumu z ministerstvom za bogočastje in nauk trgovinsko ministerstvo postavilo posebne preskuševalne komisarje iz staleža strokovnih profesorjev na tehničnih visokih šolah, na državnih, deželnih in občinskih obrtnih šolah in na strokovnih šolah strojnotehnične merf, potem na rudniških akademijah, navtičnih učiliščih in občih rokodelskih šolah.

Razen téh more trgovinsko ministerstvo po potrebi za preskuševalne komisarje v dotični strokovni méri postaviti državne, pomorstvene ali civilne inženérje, kateri so skušeni v strojnotehnični, železniški, oziroma v parničnostrojni službi.

Civilni inženérji in pa državni inženérji, spadajoči v področje ministerstva za notranje stvari, postavljajo se v porazumu z ministerstvom za notranje stvari.

Imé in bivališče tako postavljenih preskuševalnih komisarjev, in pa oznamenilo vrste strokovnih preskušenj, za katere so dotičniki pooblaščeni (za parne kotle, ali parne stroje itd. [§. 6., odstavek 1.]), naj razglašajo politična deželna oblastva.

Po državi postavljeni komisarji za preskuševanje parnih kotlov in za vršitev poskušenj s parnimi kotli pooblaščeni organi družeb, katerim je država dala oblast, nadzorovati obrat s parnimi kotli, vpravičeni so v svojem uradnem okoliši, preskuševati aspirante za strežbo parnih kotlov.

Taisti se smejo po tém, kamor méri njih stroka, proglasiti tudi za vpravičene, da preskušujejo aspirante za strežbo (vodbo, službo) parnih strojev, lokomotiv ali parničnih strojev.

Dajati to pooblastilo, pristojí trgovinskemu ministerstvu.

§. 3.

Kedór se hoče podvreči temu ukazu ustreza joči preskušnji, naj pri rektoratu ali pri ravnateljstvu katerega v §. 2. oznamenjenega učilišča ali pa, če preskuševalni komisar ni ud kakega takega zavoda, neposredno pri dotičnem preskuševalnem komisarji zaprosi za pripustitev s prošnjo, oprémjeno s kolkom 50 krajcarjev, ter naj izkaže v §. 1. tega ukaza omenjene splošne in pa za dotično službovanje v poglavji II. in III. tega ukaza za pripustitev določene posebne zahtévke.

§. 4.

Na podstavi te prošnje bo rektorat ali ravnateljstvo omenjenega učilišča, oziroma če preskuševalni komisar ni ud kakega takega zavoda, tá komi-

sar sam dal kandidatu vedeti, ali se k preskušnji pripušča ali ne; v poslednjem slučaju smé kandidat napraviti priziv na politično deželno oblastvo.

§. 5.

Dobivši pripustilo, da sme preskušnjo opraviti, toda še predno jo opravi, oziroma ponovi, mora kandidat plačati ustanovljeno preskusnino (preskuševalno odredbino).

Preskusnino je tedaj, kadar pripada preskuševalni komisar kakemu v §. 2. omenjenemu učilišču, položiti pri rektoratu, oziroma pri ravnateljstvu dotičnega učilišča.

Sicer pak, kadar naj preskušnjo vrši kak državni preskuševalni komisar, položiti je preskusnino pri c. k. davčnem uradu tistega okraja, v katerem prebiva preskuševalni komisar, kadar pak preskušnjo vrši organ družbe, kateri je dana oblast, da nadzoruje obrat s parnimi kotli, položiti jo je pri blagajnici té družbe.

Da je preskusnino položil, o tem naj se kandidatu izdá potrdilo, katero je pred preskušnjo izročiti preskuševalnemu komisarju.

§. 6.

Ako kandidat preskušnjo prebije, izdá mu preskuševalni komisar spričevalo, v katerem mora biti izrecno povedano službovanje, za katero se kandidat vidi po uspehu preskušnje sposoben (za strežbo in nadzorovanje parnih kotlov, strežbo stanovitnih in premičnih parnih strojev, vodbo lokomotiv, strežbo parničnih strojev).

Ako pa kandidat preskušnje ne prebije, določiti mu je v njeno ponovitev priméren rók, kateri pa ne bodi krajši od 6 mesecev. Ako se kandidat tudi pri ti drugi preskušnji ne spozná za sposobnega, ne smé biti pripuščen k nadaljni ponovitvi preskušnje pred iztekom petih let.

§. 7.

Preskuševalni komisarji morajo dotičnemu deželnemu oblastvu precej po preskušnji naznanjati imena zavrženih kandidatov s pristavkom rokú, katerega so jim določili za morebitno ponovitev preskušnje.

O teh naznanilih naj deželna oblastva poročajo trgovinskemu ministerstvu, katero zavoljo razpreglednosti to daje na znanje ostalim deželnim oblastvom.

Gledé tistih kandidatov, katerim se je spričevalo izdalo, naj preskuševalni komisarji po preteku vsakega leta dajejo številoma sestavljeno naznanilo dotičnemu deželnemu oblastvu, to pa naj je daje na znanje trgovinskemu ministerstvu.

§. 8.

Po državi postavljeni c. k. komisarji za preskuševanje parnih kotlov in za vršitev poskusenj s parnimi kotli pooblaščeni organi družeb, katerim je dana oblast, da nadzorujejo obrat s parnimi kotli, imajo dolžnost, da ob priliki, kadar občasno pregledujejo parne kotle, pogledujejo v spričevala oseb, postavljenih za strežbo (službo) parnih kotlov in za nadzorovanje obrata ž njimi, nadalje v spričevala strežnikov tistih parnih strojev, ki so v zvezi s temi kotli, ter se prepričujejo, da so ti ljudje sposobni za to služabno uporabo.

Tudi imajo pravico, da takim osebam, katerih sposobnost se jim ne vidi skušena za spredaj omenjeno služabno uporabo, ali katere v čem zanemarijo predpise o zabranjevanji nevarnosti v obratu s parnimi kotli, zapreté, da jim spričevalo odvzamejo, in ako bi se nemarnost ponovila, da jih odstavijo od strežbe parnega kotla ali stroja, ob enem pa pristojnemu političnemu deželnemu oblastvu predlagajo, naj jim spričevalo odvzame.

Kadar bi se služba zanemarila takó hudó, da bi se videlo nevarno, še nadalje uporabljati take ljudi, tedaj imajo ti organi pravico, da strežnike parnega kotla ali stroja brez poprejšnje pretnje odstavijo od službe ter za odvetbo spričevala stavijo predlog pristojnemu političnemu deželnemu oblastvu.

Da se je zapretila zgorenja naredba, eventualno da se je kedó odstavil od službe, to naj pregledujoči organ, in da se je ukazalo odvzeti komu spričevalo, to naj politično deželno oblastvo ob enem dá na znanje rabitelju parnega kotla, oziroma njegovemu namestniku, in imenovano oblastvo naj ga tudi opozori na zakonite posledice, ako bi se dotičnik uporabljal še nadalje.

Strežnik, kateremu se je spričevalo odvzelo, smé v roku 14 dní vložiti priziv na trgovinsko ministerstvo.

Iména takih strežnikov parnih kotlov in strojev, potem takih vodnikov lokomotiv in takih parničnih strojnikov, katerim se je odvzelo spričevalo, prijavljati je zastran razpreglednosti trgovinskemu ministerstvu.

Kadar bi v začetku tega paragrafa omenjene osebe ob občasnem pregledovanji parnih kotlov našle takih strežnikov, ki nimajo potrebnega spričevala, tedaj naj to takoj dadó vedeti političnemu oblastvu I. stopinje, katero bo postopalo v zmislu §. 22. tega ukaza.

Poglavje II.

Posebna določila o dokazilu sposobnosti za strežbo (službo) parnih kotlov in za nadzorovanje obrata s parnimi kotli.

§. 9.

Da bo pripuščen k preskušnji za strežbo parnih kotlov in za nadzorovanje obrata s parnimi kotli, mora kandidat dokazati, da si je pod nadzorom preskušene strežnika pri obratu kakega parnega kotla pridobil potrebnih praktičnih ročnosti.

Doba uporabe pri obratu kakega parnega kotla naj praviloma ne traja manj kakor šest mesecev, vendar se more skrajšati na tri mesece, ako kandidat dokaže, da je z dobrim uspehom dovršil kako državno, deželno ali občinsko obrtno šolo strojno-tehnične merí ali kak poseben tečaj o strežbi parnih kotlov na katerem imenovanih zavodov ali pa kak drug takšen tečaj.

V slučaji posebne sposobnosti je moči komu izpregledati dokazilo o poprejšnji uporabi pri obratu parnega kotla.

Ali naj se komu déloma ali popolnoma izpregleda doba uporabe, določilo o tem pristoji trgovinskemu ministerstvu.

§. 10.

Odredbina za preskušnjo strežnika parnih kotlov znaša tri goldinarje.

§. 11.

Preskušnja strežnikov parnih kotlov naj se razleza na tiste znanosti in ročnosti v obratu parnih kotlov, ki so potrebne, da se zabrani nevarnost razpoka parnega kotla.

Sosebno je preskuševati kandidata o tem, ali je več zakoničnim predpisom o varnostnih naredbah proti razpoku parnih kotlov, in ali pozná in umé oskrbovati predpisane varnostne naredbe.

Ako le mogoče, naj se vrši preskušnja pred parnim kotlom, ki je ravno v obratu.

Poglavje III.

Posebna določila o preskušnji oseb, ki naj se uporabljajo za strežbo parnih strojev ali za vodbo lokomotiv ali za strežbo parničnih strojev.

§. 12.

Da bo pripuščen k preskušnji za strežnika parnih strojev, za vodnika lokomotiv ali za strežnika parničnih strojev, mora kandidat dokazati, da si je za strežbo parnih strojev, za vodbo lokomotiv ali za strežbo parničnih strojev potrebne znanosti in praktične ročnosti pridobil, kakor to ustreza njegovemu značaju, v najmanj šestmesečni službi pri kakem parnem stroji, oziroma pri kaki lokomotivi ali kakem parničnem stroji.

Trgovinskemu ministerstvu se pridružuje pravica, v posebnega ozira vrednih slučajih skrajšati spredaj omenjeni rok ali pa táko službovanje tudi izpregledati.

§. 13.

Odredbina za preskušnjo strežnika parnih strojev, lokomotiv in parničnih strojev znaša pet goldinarjev.

§. 14.

V §. 12. omenjeni ljudje morajo pri preskušnji dokazati popolno znanje načina, kakó je dotični

parni stroj sestavljen, za čegar strežbo (vodbo, službo) bi radi bili za sposobne spoznani, in pa znanje posledic, katere utegnejo zadeti tistega, ki bi službo zanemaril.

Znanosti, katere zahtevajo neko posebno služabno razmerje, n. p. predpisi o signalizaciji (dajanji znamenj), služabna navodila itd., niso predmet té preskušnje.

Poskušnja uporabnosti se vrši pred strojem, oziroma na idočem stroji tiste vrste, za čegar strežbo (vodbo, službo) bi preskuševanec rad bil spoznan za sposobnega, in preskuševalni komisar naj se na primeren način (pri vodnikih lokomotiv in strežnikih parničnih strojev sè spuščanjem, ustavljanjem in ravnanjem stroja) prepriča, da si je kandidat pridobil vse zmožnosti, katere njegova služba zahteva.

Pri strežnikih parnih strojev se smé poskušnja praktične uporabnosti opustiti tedaj, kadar ni v kraji, kjer se preskušnja vrši, ali v bližnji njega okolici primernega stroja na razpolaganje.

Nasproti pa se vodniki lokomotiv in strežniki parničnih strojev sploh ne smejo v preskušnjo jemati v krajih, kjer ni na razpolaganje materialnih sredstev, potrebnih, da so izvrši poskušnja uporabnosti.

Ako mogoče, naj se tudi ustna preskušnja vrši pred strojem in spoji s poskušnjo uporabnosti.

Poglavje IV.

Spojitev preskušenj, obravnavanih v poglavji II. in III.

§. 15.

Izreka se za pripustno, da se preskušnja o sposobnosti za strežbo (službo) parnih kotlov ali za nadzorovanja obrata s parnimi kotli in preskušnja za strežbo parnih strojev, lokomotiv in parničnih strojev opravita ob enem.

Pri tem se predpolaga ne samo, da ima preskuševatelj oblast, vršiti obojo preskušnjo, ampak

tudi, da se je gledé kandidatove osebe in stvarnih zahtevkov zadostilo določilom II. in III. poglavja tega ukaza o oboji preskušnji.

Preskušnjo samo je vršiti takó, kakor ustreza določilom teh poglavij.

V tem slučaju se odredbina za vso preskušnjo odmerja z osmými goldinarji.

§. 16.

Ako je kandidat pri preskušnji, ki se je vršila v zmislu §. 15., ustregel samo v enem oziru, dati mu je spričevalo za tisto stroko, za katero je zadostil zahtévkom.

Poglavje V.

Končna in prehodna določila.

§. 17.

Rokovanje tega ukaza pristoji, kolikor ni drugači določeno, političnim oblastvom I. stopinje (obrnim oblastvom), katera naj se pri tém poslužujejo sosebnó komisarjev za preskuševanje parnih kotlov.

§. 18.

Dodatek k temu ukazu obsega obrazec za spričevala o preskušnjah, katera je izdajati po tem, za kaj se je komu dala vpravičenost.

§. 19.

Določila tega ukaza ne veljajo o kurilcih, strojnih podčastnikih in strežnikih, uporabljanih pri c. in k. vojni upravi.

§. 20.

Spričevala, katera za strežbo kotlov, oziroma strojev daje c. in k. vojno pomorstvo svojim vélikim kurilcem in strojnim podčastnikom in pa vojsvu pripadajočim strežnikom kotlov in strojev, zmatrati je za enake vrednosti s tistimi spričevali, katera se bodo izdala na podstavi pričujočega ukaza.

§. 21.

Pripoznavati taka spričevala, katera so izdana po inozemskih oblastvih ter se nanašajo na predmet pričujočega ukaza, pridržuje se trgovinskemu ministerstvu.

§. 22.

Ta ukaz stopi v moč in veljavo tri mesece po njegovi razglasitvi.

Predmeta pričujočega ukaza tičóči se ministerstveni ukaz z dné 15. septembra 1858. l. (Drž. zak. št. 158.), kolikor bi še bil sedaj v moči in veljavnosti, in pa ministerstveni ukaz z dné 19. septembra 1883. l. (Drž. zak. št. 159.) izgubita svojo veljavo s tistim dném, katerega stopi v veljavnost pričujoči ukaz; vendar pa ohranijo na njiju podstavi izdana spričevala svojo veljavnost.

Tistim strežnikom parnih strojev, kateri bi se uporabljali ob času, ko ta ukaz zadobi moč in veljavo, pa bi še ne bili preskušeni, daje se rok do 1. julija 1892. l., da zadobé dokazilo predpisane sposobnosti.

Obrtne imételje in druge podjetnike, kateri po pričeti veljavnosti tega ukaza najemljejo ali nadalje uporabljajo nepreskušene strežnike parnih kotlov, vodnike lokomotiv ali strežnike parničnih strojev, in pa kateri po rôku, ustanovljenem v spredaj stoječem odstavku, najemljejo ali nadalje uporabljajo strežnike parnih strojev, kaznovati je, kolikor se ne uporabljajo določila občega kazenskega zakona, po ministerstvenem ukazu z dné 30. septembra 1857. l. (Drž. zak. št. 198.).

Taaffe s. r.

Bacquehem s. r.

Gautsch s. r.

Dodatek.

Obrazci za spričevalo.

1. Za strežnike parnih kotlov (ali osebe, katere hočejo doseči sposobnost za nadzorovanje obrata s parnimi kotli).
2. Za strežnike stanovitnih in premičnih parnih strojev.
3. Za vodnike lokomotiv.
4. Za strežnike parničnih strojev.

Obrazec 1.**Spričevalo o sposobnosti.**

Kolek za
15 krajcarjev

Gospod rojen v
(v deželi) dné
podvrgel se je, dokazavši, da je bil v . . . mesečni praktični uporabi pri obratu parnega kotla,
dné 189 . . l. preskušnji v zmislu ministerstvenega ukaza
z dné 15. julija 1891. l. (Drž. zak. št. 108.) ter se s tém na podstavi te preskušnje za samostojno strežbo
parnih kotlov (za nadzorovanje obrata s parnimi kotli) proglašuje za
sposobnega.

V dokaz tega podpis preskuševalnega komisarja in pritisnjeni pečat.

. dné 189 . .

Podpis (imé, značaj in adresa preskuševalnega komisarja.)

Vidi rektorata ali ravnateljstva zavoda, oziroma
ravnateljstva družbe za preskuševanje parnih kotlov.

(Uradni, oziroma družbeni pečat.)

Obrazec 2.**Spričevalo o sposobnosti.**

Kolek za
15 krajcarjev

Gospod rojen v

(v deželi) dné, podvrgel se je, dokazavši, da je bil v . . . mesečni praktični uporabi pri obratu stanovitnega (premičnega) parnega stroja, dné 189 . . l. preskušnji v zmislu ministerstvenega ukaza z dné 15. julija 1891. l. (Drž. zak. št. 108.) ter se s tém na podstavi te preskušnje za samostojno strežbo (službo) stanovitnih in premičnih parnih strojev proglašuje za sposobnega.

V dokaz tega podpis preskuševalnega komisarja in pritisnjeni pečat.

. dné 189 . .

Podpis (imé, značaj in adresa preskuševalnega komisarja).

Vidi rektorata ali ravnateljstva zavoda, oziroma ravnateljstva družbe za preskuševanje parnih kotlov.

(Uradni, oziroma družbeni pečat.)

Obrazec 3.**Spričevalo o sposobnosti.**

Kolek za
15 krajcarjev

Gospod rojen v
(v deželi) dné
podvrgel se je, dokazavši, da je bil v mesečni praktični uporabi pri polnoželeznični (tramvajski)
lokomotivi, dné 189 . . l. preskušnji v zmislu ministerstvenega
ukaza z dné 15. julija 1891. l. (Drž. zak. št. 108.) ter se s tém na podstavi te preskušnje za samostojno
vodbo lokomotiv proglašuje za sposobnega.

V dokaz tega podpis preskuševalnega komisarja in pritisnjeni pečat.

..... dné 189 . .

Podpis (imé, značaj in adresa preskuševalnega komisarja).

Vidi rektorata ali ravnateljstva zavoda, oziroma
ravnateljstva družbe za preskuševanje parnih kotlov.

(Uradni, oziroma družbeni pečat.)

Obrazec 4.

Spričevalo o sposobnosti.

Kolek za
15 krajcarjev

Gospod rojen v
(v deželi) dné
podvrgel se je, dokazavši, da je bil v mesečni uporabi pri parničnem stroji, dné
..... 189 .. l. preskušnji v zmislu ministerstvenega ukaza z dné 15. julija 1891. l.
(Drž. zak. št. 108.) ter se s tém na podstavi te preskušnje za samostojno strežbo (službo) parničnih
strojev proglašuje za sposobnega.

..... dné 189 ..

Podpis (imé, značaj in adresa preskuševalnega komisarja).

Vidi rektorata ali ravnateljstva zavoda, oziroma
ravnateljstva družbe za preskuševanje parnih kotlov.

(Uradni, oziroma družbeni pečat.)

109.**Razglas trgovinskega ministerstva
z dne 17. julija 1891. l.,**

s katerim se objavljajo dodatna določila k meroskusnemu redu z dne 19. decembra 1872. l. (Drž. zak. št. 171.).

Izvršujoč zakon z dne 23. julija 1871. l. (Drž. zak. št. 16. iz leta 1872.), s katerim se je ustanovil nov red o mérah in utežih, daje se na obče znanje nastopni po c. k. prvomérski komisiji izdani dodatek k meroskusnemu redu z dne 19. decembra 1872. l. (Drž. zak. št. 171.).

Bacquehem s. r.

**Osemnajsti dodatek k meroskus-
nemu redu**

z dne 19. decembra 1872. l. (Drž. zak. št. 171.).

K §. 55.

**O pravilih (normalih) za vsakdanjo rabo
za utež 50 kilogramov in za uteži od 500 mi-
ligramov nizdoli.**

Déloma izpreminjaje 2. odstavek §. 55. v méroskusnem redu z dne 19. decembra 1872. l., prenaša se gledé soglasja pravil za vsakdanjo rabo s priglédnimi pravili dosedaj brez izjeme méroskusnim uradom naložena odgovornost gledé pravil za vsakdanjo rabo c. k. méroskusnih uradov za utež 50 kilogramov in za uteži od 500 miligramov nizdoli na c. k. meroskusno nadzorništvo dotičnega meroskusnega okoliša.

Na Dunaji, dne 19. junija 1891.

C. k. prvomérska komisija:
Arzberger s. r.

110.**Razglas finančnega ministerstva
z dne 18. julija 1891. l.**

da so se razširile zacolovalne pravice c. k. mali colniji v Schönbachu.

Porazumno s trgovinskim ministerstvom se c. k. mali colniji II. razreda v Schönbachu dajejo

pravice male colnije I. razreda gledé na uvozno zacolavanje finih kartonaž tarifne številke 195.; lesenih igrač, drugačnih tarifne številke 229. b; finega železnega blaga tarifne številke 271.; muzikalnih nastrojev, drugačnih tarifne številke 300. b; strun iz črev in opletenih strun tarifne številke 315. in lakovih pókosti tarifne številke 335.

Steinbach s. r.

111.**Ukaz pravosodnega ministerstva
z dne 22. julija 1891. l.,**

da se krajna občina Čerchovice odkazuje okolišu okrajnega sodišča v Hořovicích na Češkem.

Na podstavi zakona z dne 11. junija 1868. l. (Drž. zak. št. 59.) se izločuje krajna občina Čerchovice iz okoliša okrajnega sodišča zbirovskega ter se odkazuje okolišu okrajnega sodišča v Hořovicích.

Ta ukaz zadobi moč s 1. dném januarja 1892. l.

Schönborn s. r.

112.**Razpis finančnega ministerstva
z dne 24. julija 1891. l.**

o izpreméní, oziroma dopolnitvi nekaterih določil v cukrarinskem izvršitvenem predpisu.

Porazumno s kraljevo-ogerskim finančnim ministerstvom se ukrepajo nastopne naredbe:

I. Ker je po poslednjem odstavku §. 19. v zakonu z dne 20. junija 1888. l. (Drž. zak. št. 97.) težo gotovim cukrenim izdelkom, hranjenim v času, ko se je obrat prekinil, pod uradno sozapore v varnih, za nameščanje uradne zapore sposobnih hraniščih, zopet treba ovédeti, kadar se obrat vnovič pričenja, smé se to ovedovanje, ako so bile uradne zapore najdene nepokvarjene in tudi sicer ni nobene pomisleka, pri tistih cukrenih izdelkih, ki so zapakovani v tovorcih očividno enake teže, omejiti na to, da se poskusoma tu in tam pretehta 10 odstotkov od skupnega števila tovorcev.

Pri ovedbah teže zalógam gotovih cukrenih izdelkov, katere je opravljati, ko se obrat vnovič prične, treba je, ako so na dotičnih hraniščih nameščene uradne zapore bile najdene nepokvarjene in tudi sicer in nobenega pomisleka proti poslovanju podjetja, za tó, da se preračunijo po §. 30. cukrarinskega zakona z dne 20. junija 1888. l. (Drž. zak. št. 97.) pripustni, davka prosti izgubni odstotki, tudi sè zalógami, katere so se poistinitile, ko se je obrat ustavil, ravnati kakor z množinami, prejetimi izza časa, ko se je opravljal poslednji pregled.

II. Pri cukru v vrečah se more obrtna znamka (obratno oznamenilo) razen takó, kakor je povedano v §. 14., št. 4. cukrarinskega izvršitvenega predpisa (Drž. zak. št. 111. iz l. 1888.), nameščati, oziroma na videž postavljati tudi na prožkah iz vrečarskega platna, s kovinskimi ušesci pritrjenih na konopni vrvcí, s katero se vreča zavezuje.

Steinbach s. r.

113.

Ukaz ministerstva za notranje stvari z dne 25. julija 1891. l.

o dopolnitvi predpisa o uniformovanji z dné 20. oktobra 1889. l. (Drž. zak. št. 176.) gledé na uradnike politične uprave.

Njegovo c. in k. apostoljsko Veličanstvo je blagovolilo z Najvišim odločilom z dné 7. julija t. l. premilostivo dovoliti, da se sméjo politični upravni službi pripadajoči uradniki tretje in četrte vrste, torej od VI. činovnega razreda nizdoli, v notranjem službovanji in pri nekih, s posebnim telesnim naporom združenih služabnih opravkih namesto uniforemske suknje, uvedene s predpisom o uniformovanji z dné 20. oktobra 1889. l. (Drž. zak. št. 176.), posluževati tudi enojnejše, manj drage uniforemske obleke, uniforemskega jopiča, po naslednjem načinu.

Uniforemski jopič je iz sukna ali fine tvarine od ovčje volne enake temnozelené barve, kakor je predpisana v omenjenem predpisu o uniformovanji z dné 20. oktobra 1889. l. za služabno in praznjo uniforemsko suknjo, in z ležečim vratnikom iz enakega sukna napraviti tako, da se bo telesu zložno prilagal in 7 centimetrov segal nad rob rokavove pore, če roké naravno vise nizdoli.

Jopič ima dvé vrsti po pet, enoliko med seboj oddaljenih pozlačenih orlastih gumbov (vzorec 2. v predpisu o uniformovanji z dné 20. oktobra 1889. l.).

Oba gorenja gumba sta postavljena 3 centimetre pod vratnikovim nastavkom, oba spodnja pa okoli 20 centimetrov pod zgorenjim robom jopiča takó, da sta obé vrsti gumbov, ako se jopič zapne, okoli 10 do 12 centimetrov narazen.

Na vsakem prednjem delu jopiča je na vnanji strani, 18 centimetrov od sprednjega roba in 20 do 22 centimetrov od spodnjega roba narazen, vložen vodoraven žep, pokrit sè 7 centimetrom širokim zaklopцем.

Hrbtni del jopiča (jakéte) je zložen iz dvéh kosov in ima spodaj ob srednjem švu razporo 8 do 10 centimetrov. Na pódlačni strani levega prsnega dela je vložen 13 centimetrov širok prsni žep.

Rokavi niso ob zapetiji párani, ampak obloženi z 9 centimetrov širokim vzlekom. Vratnik ima poldlako iz enakega sukná ter je krojen tako, da je, obrnjen zadaj na sredi širok 4 centimetre, na obeh prednjih, pravokotnih oglih poleg okrajkovih delov pa 6 centimetrov. Na prednjih koncih ležečega vratnika je namestiti parole iz pompadur-rudečega žameta takó, da ga pokrivajo 4 centimetre široko in 6 centimetrov dolgo, merèč od njega v pravokotne ogle idočih krajev. Ti paroli so na svojem prednjem proti vratu obrnjenem konci v prečnici 1.3 centimetra zmerno zaokroženi.

Odlikovalna znamenja je, opustivši za služabno uniforemsko suknjo predpisane zlate naramnike, namestiti takó, da se uradnikom XI. vštevši do IX. činovnega razreda, na parole prišijejo 1 do 3 zlate rožice (vzorec 9. v predpisu o uniformovanji z dné 20. oktobra 1889. l.), uradnikom VIII. vštevši do VI. činovnega razreda pa se postavijo samó na parolih na videž odlikovalna znamenja, predpisana za vratnik njih praznje uniforemske suknje (§. 24., odstavek 2. in §. 25. že večkrat omenjenega predpisa o uniformovanji).

Z uniforemskim jopičem je nositi ostale dele služabne uniforme, uvedene s predpisom o uniformovanji z dné 20. oktobra 1889. l.

Raba uniforemskega jopiča, o katerem je govor, omejuje se na notranjo pisarniško službo, po-

tem na komisije v gorah, o povodnjih in drugih poškodbah, po vodi narejenih, in naposled pri očitovanji železnic.

Gledé ostalih uradnih opravkov zunaj uradnih prostorov smejo dotični uradni načelniki od slučaja do slučaja dovoljevati nošo té uniforemske obleke izjémoma, ako se to dá opravičiti po naravi služabnih opravkov, katere je treba vršiti, ali pa po krajnih in podnebnih razmerah.

Taaffe s. r.

114.

Zakon z dné 4. avgusta 1891. l.

o izpremeni zakona z dné 20. junija 1888. (Drž. zak. št. 96.) gledé na vredbo individualne porazdelitve alkoholove količine, katero smejo po kraljevinah in deželah, v državnem zboru zastopanih, potrošniki zavezane žganjarnice po nižem postavku té davščine narejati v eni obratni dobi.

S pritrditvo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Druga individualna porazdelitev alkoholove količine, katero smejo po §. 3., št. 2. zakona z dné 20. junija 1888. l. o colu od žganih opojnih pijač, o davku od žganja in od narejanja stiskanih droží, ki je spojeno z narejanjem žganja (Drž. zak. št. 95.), potrošniki zavezane žganjarnice po kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, narejati v eni obratni dobi po znižanem postavku potrošnine, ustanavlja se za obratne dobe 1891./92., 1892./93. in 1893./94.

Po preteku teh tréh obratnih dob se bo ustanovila nova porazdelitev na štiri obratne dobe.

§. 2.

Pri drugi porazdelitvi za obratne dobe 1891./92., 1892./93. in 1893./94. se jemlje ozir:

1. na vse žganjarnice, zavezane potrošniki, katerim je bil na podstavi zakona z dné 20. junija 1888. l. (Drž. zak. št. 96.) pri prvi individualni porazdelitvi alkoholove količine, ki jo je narejati po nižem postavku potrošnine, dodeljen individualen kontingent, in

2. na novo napravljene kmetijske žganjarnice, katere so bile v obrat dejane že pred 1. dném januarja 1891. l.

§. 3.

Nekmetijskim žganjarnicam, katerim se je v prvi porazdelitveni dobi pridelil kontingent, podelil se bo enako visok kontingent za drugo porazdelitveno dobo 1891./92., 1892./93. in 1893./94.

§. 4.

Kmetijskim žganjarnicam, katerim se je za prvo porazdelitveno dobo pridelil kontingent, bode se z nastopno izpremeno taista alkoholova količina, katero so dosedaj po nižem postavku potrošnine v eni obratni dobi smeli narejati v prvi porazdelitveni dobi, podelila za drugo porazdelitveno dobo 1891./92., 1892./93. in 1893./94.:

a) Kmetijskim žganjarnicam, katere so v prvi porazdelitveni dobi 1888./91. v eni obratni dobi po nižem postavku potrošnine naredile poprék manjši kontingent, kakor jim je bil prvotno prideljen, odbijejo se odstotki od prvotno jim dodeljene alkoholove količine, katero so smeli v eni obratni dobi narediti po nižem postavku potrošnine, in sicer:

tistim žganjarnicam, katere so naredile nad				
5—10 ⁰ / ₀	manj,	odbije	se	1 ⁰ / ₀ ,
10—15 ⁰ / ₀	"	odbijeta	"	2 ⁰ / ₀ ,
15—20 ⁰ / ₀	"	odbijejo	"	3 ⁰ / ₀ ,
20—25 ⁰ / ₀	"	"	"	4 ⁰ / ₀ ,
25—30 ⁰ / ₀	"	odbije	"	5 ⁰ / ₀ ,
30—35 ⁰ / ₀	"	"	"	6 ⁰ / ₀ ,
35—40 ⁰ / ₀	"	"	"	7 ⁰ / ₀ ,
40—45 ⁰ / ₀	"	"	"	8 ⁰ / ₀ ,
45—50 ⁰ / ₀	"	"	"	9 ⁰ / ₀ ,

tistim žganjarnicam pa, ki so naredile nad 50 odstotkov manj, odbije se 10 odstotkov.

b) Skupna količina, dobljena iz teh odbitkov, bode se v razmerji više nareje podelila tistim kmetijskim žganjarnicam, katere so v prvi porazdelitveni dobi naredile poprek viši kakor prideljeni jim kontingent.

§. 5.

Za podelitev v teku prve porazdelitvene dobe na novo ustanovljenih, že pred 1. dném januvarja 1891. l. v obrat dejanih kmetijskih žganjarnic se more vsaki že pri prvi porazdelitvi kontingenta deležni kmetijski žganjarnici, izvzemši take kmetijske žganjarnice, ki so nastale iz nekmetskih žganjarnic (§. 6), odbiti od njenega kontingenta alkoholove količine največ do $1\frac{1}{2}$ odstotka.

Skupno, na ta način dobljeno količino naj dotično finančno deželno oblastvo, dobivši o tem mnenje dveh veščakov iz kroga kmetijskih žganjarnikov, podeli novo ustanovljenim kmetijskim žganjarnicam, pri čemernaj kot podelilno merilo služi obseg obratnih naprav teh žganjarnic z ozirom na obratnega obsega tičoč se pogoje njih kmetijskega značaja v pravem razmerji do podelilnih meril, ki jih je uporabljati za druge kmetijske žganjarnice.

§. 6.

Ako bi se bila v teku prve porazdelitvene dobe kaka nekmetska žganjarnica izpremenila v kmetijsko žganjarnico, ali kako bi se v bodoče utegnila izpremeniti, ohrani kontingent, kateri ji je bil kot nekmetski žganjarnici prvotno prideljen, do tiste višine, ki jo smé zahtevati kot kmetijska žganjarnica, ostane pa se porazdeli na nekmetske žganjarnice. Ako se pak kaka kmetijska žganjarnica izpremeni v nekmetsko, ohrani kontingent, ki ji je bil prideljen pred izpremembo.

§. 7.

Ako posamezne žganjarnice alkoholove količine, ki jim je za niži postavek potrošnine bila prideljena, v eni obratni dobi naredé le nekoliko, ali pa celo nič ne, smé finančni minister alkoholovo količino, ki je za ta postavek postala razpoložna, v dotični obratni dobi prideliti drugim žganjarnicam.

V prvi vrsti se je ozirati na zadružne žganjarnice, katere so ustanovili mali posestniki, potem pa na novo napravljene kmetijske žganjarnice, katere še niso prejele podelitve, in pa na že obstoječe kmetijske žganjarnice.

Tisti razpoložni kontingent, katerega ne zahtevajo kmetijske žganjarnice, more se porazdeliti tudi nekmetskim žganjarnicam.

Toda ta alkoholova količina, ki se prideli nekmetskim žganjarnicam, ne bode se pri bližnji porazdelitveni dobi računila v merilo za novo podelitev teh žganjarnic.

§. 8.

Pri vsaki porazdelitvi, ki pride po drugi porazdelitveni dobi, bode se oziralo na žganjarnice, katere so že dobile podelitev ob najzadnji porazdelitvi, in pa na nove kmetijske žganjarnice, ki so med tem nastale.

Kot podelilna merila naj pri prvih omenjenih žganjarnicah služijo tiste alkoholove količine, ki so jih taiste v najzadnji porazdelitveni dobi po nižem postavku potrošnine poprek naredile v eni obratni dobi.

Novo napravljenim kmetijskim žganjarnicam bode podelilna merila, zadobivši o tem mnenje dveh veščakov iz kroga kmetijskih žganjarnikov, ustanovilo dotično finančno deželno oblastvo po obsegu obratnih naprav teh žganjarnic z ozirom na obratnega obsega tičoč se pogoje njih kmetijskega značaja v pravem razmerji do podelilnih meril, ki jih je uporabljati za druge kmetijske žganjarnice.

Kadar kaka kmetijska žganjarnica v teku ene obratne dobe ne more narediti polovice prideljenega ji kontingenta za tó, ker se je obrat prerušil vsled ujim, tedaj se bo pri računu kontingenta, katerega ji je prideliti v bližnji porazdelitveni dobi, jemala v poštév samo poprečna obratnih dob, ki niso bile zadete po ujimah.

Kadar se kaka žganjarnica v kaki obratni dobi celó ne dene v obrat, tedaj se pri računu kontingenta, katerega ji je prideliti pri bližnji porazdelitvi, jemlje v poštév samó poprečna ostalih obratnih dob.

§. 9.

Vsaka žganjarnica mora svojo zahtevo, narejati alkohol po nižem postavku potrošnine, najmanj štiri tedne pred pričetkom dotične porazdelitvene dobe zglasiti finančnemu oblastvu prve stopinje.

Tiste žganjarnice, katere želé, da bi se gledé alkoholove količine, ki se jim pridélí, jemalo na nje ozir kot na kmetijske žganjarnice, morajo ob enem sè zgoraj omenjeno zahtevo izkazati pogoje, ki jih žganjarinski zakon predpisuje o tém, kedaj naj se kaka žganjarnica šteje za kmetijsko žganjarnico.

§. 10.

Pričujoči zakon veljá za kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru, ter stopi v moč in veljavo s 1. dném septembra 1891. l., a določíla zakona z dné 20. junija 1888. l. (Drž. zak. št. 96.), katera bi bila v nasprotji ž njim, izgubé veljavo in moč.

§. 11.

Izvršitev pričujočega zakona se naroča Mojemu finančnemu ministru.

Na Dunaji, dné 4. avgusta 1891.

Frančišek Jožef s. r.

Taafe s. r.

Steinbach s. r.

115.

Razglas finančnega ministerstva z dné 5. avgusta 1891. l.

**o ustanovitvi c. k. podružne deželne blagajnice
v Krakovu.**

Na podstavi Najvišega odločila z dné 24. oktobra 1890. l. se ustanavlja c. k. podružna deželna blagajnica v Krakovu.

Uradno poslovanje te blagajnice se pričénja s 15. dném avgusta 1891. l.; taista naj posluje kot organ nakazujočih civilnih državnih oblastev kraljevine gališke in vladimérske z veliko vojvodino krakovsko vréd, in pa kot vojaška plačevalnica c. in k. 1. kornega poveljstva in c. k. deželnobrambovskega poveljstva v Krakovu.

Imenovana podružna deželna blagajnica oskrbuje sosešno blagajnična opravila vseh upravnih vej države in pod nadzorom države stoječih ne dotovanih zalógov in pa upravnih pokladov, potem pa tudi blagajnična opravila v dotičnem uradnem okoliši.

Ta blagajnica naj tudi oskrbuje likvidacijo dejalnostnih prejemkov državnih uradnikov in služabnikov, izvzemši dejalnostne prejemke uradnikov pravosodnega staleža in višega državnega pravdníštva, potem likvidacijo in izplačevanje pokojninskih prejemkov in preskrbnih užitkov vdov in sirot po državnih uradnikih in služabnikih.

Tista opravila c. k. glavnega davčnega in sodnega pokladnega urada v Krakovu, katera se zgoraj niso omenila, ostanejo še tudi nadalje pri tem uradu.

Steinbach s. r.